

Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat

Atuarfik pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 21. maj 2002-meersumi, inatsisartut peqqussutaatigut nr. 8, 15. april 2003-meersukkut allanngortinneqartumi, § 18, aamma inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 20. november 2006-imeersoq naapertorlugit aalajangersarneqarput:

Kapitali 1

Inaarutaasumik naliliineq

Siunertaq aamma annertussusia ilaalu ilanngullugit

§ 1. Atuarfiup naammassinerani naliliinermi siunertaavoq, atuarfimmi atuartsissutini atuartsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat, atuartsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni, ilikkagassatut anguniagassat atuartumit qanoq annertutigisumik angusaqarfusimanersut uppersassallugu.

§ 2. Naliliinermit ilaapput nalunaarut aamma angusat tunngavigalugit karakteriliineq, atuartup nammineq naliliinera misilitsinnerillu, tassunga ilaalluni aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliamik saqqummiineq.

Imm. 2. Misilitsinnerit aamma aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaqarnerit ulluinnarni atuartsinnermi sulinermit ersersitsuussapput.

Imm. 3. Angusanut tunngatillugu karakteriliinermit aamma misilitsinnerit aalajangersimasumillu qulequtsiilluni suliap nalilerneranni Greenlandic Grading System-skala (GGs skala) atorpeqassaaq. GGS skala makkunannga imaqarpoq:

A: Naammassisamut pitsaalluinnartumut karakteriliunneqartassaaq, atuartsissummi anguniakkanik naammalluartumik naammassinninnermik takutitsisumut imaluunniit annikitsuinnarnik pingaaruteqanngitsumik amigaateqartumut

B: Naammassisamut ajunngivissumut karakteriliunneqartassaaq, atuartsissummi anguniakkanik annertuumik naammassinninnermik takutitsisumut, annikitsumik ikittuinnarnik pingaarutilinnik amigaateqartumut.

C: Naammassisamut pitsaasumut karakteriliunneqartassaaq, atuartsissummi anguniakkanik naammassinninnermik takutitsisumut, arlalinnik amigaateqartumut.

D: Naammassisamut ajorpallaanngitsumut karakteriliunneqartassaaq, atuartsissummi anguniakkanik annikinnerusumik naammassinninnermik takutitsisumut, amerlasuunik amigaatilimmut.

E: Naammassisamut naammattumut karakteriliunneqartassaaq, atuartsissummi anguniakkanik minnerpaamik akuerineqarsinnaasumik naammassinninnermik takutitsisumut.

Fx: Naammassisamut naammaginangitsumut karakteriliunneqartassaaq, atuartitsissumut anguniakkanik akuerineqarsinnaasumik takutitsinngitsumut.

F: Naammassisamut akuerineqarsinnaanngilluinnartumut karakteriliunneqartassaaq.

§ 3. 10. klassip naammassinerani atuartitsissutini aamma atuartitsissutini qanitariissuni tamani nalunaarusiortoqarlunilu angusat tunngavigalugit karakteriliisoqassaaq. Taamaaliortoqassaaq misilitsittoqalinnginnerani, ingerlaavartumik naliliineq tunuliaqutaralugu ilikkagassatullu anguniakkat aallaavigalugit. Taakku alloriarfimmi ilikkagassatut anguniakkat qanoq annertutigisumik angusaqarfusimaneranut uppernarsaataassapput.

Imm. 2. Nalunaarummi atuartup atuartitsissutini piginnaasai - ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugit - nalilerneqassapput. Nalunaarut ingerlaavartumik naliliinerit tunngavigalugit suliarineqassaaq.

Imm. 3. Nalunaarutip aamma angusat tunngavigalugit karakterit takutissavaat, ilinniartitsisup atuartup, ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugu, atuartitsissutini angusaanik naliliinera.

§ 4. Atuartup nammineq naliliineranut minnerpaamik ilaassapput:

1) Atuartup atuarnermini pissarsiarisimasaminik naatsumik, allaganngorlugu allaaserinninera.

2) Inuusutissarsiutitigut ilinniarnissamullu kissaatit pillugit isumaliuutit.

Imm. 2. Paasissutissanut, atuartup naliliinermini ilanngunneqartussatut kissaatigisaanut ilaasinnaapput:

1) Atuartut siunnersuisoqatigiivini sulineq.

2) Atuarfiup siulersuisuini sulineq.

3) Peqatigiiffinni sulineq.

4) Sunngiffimmi sammisaqartitsinermi peqataaneq.

5) Sunngiffimmi sulineq assigisaalu.

Imm. 3. Atuartup suliarinninnermi angerlarsimaffik aamma atuarfik peqataatissinnaavai. Naliliineq angajoqqaatut oqartussanit imaluunniit angajoqqaarsiaasussatut akuersissuteqartunit atsiorneqassaaq.

Imm. 4. Naliliineq misilitsissimaneranut uppernarsaatip tunniunneqarnissaa sioqqullugu tunniunneqarsimassaaq tassungalu ilanngunneqarluni.

Imm. 5. Atuartup nammineq nalilersuineranut atorneqartussamik ilitsersuummik immersugassamillu ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfik nassiuussissaaq.

§ 5. Atuartutut aamma pineqarput atuartitsinermik allamik, atuartitsinermik naliginnaasumik meeqqat atuarfianni piomasqaataasunut nallersuussinnaasumik tigusaqarsimasut. Peqataasut taakku § 3-mi pineqanngillat.

Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliassaq

§ 6. Atuartut aalajangersimasumik qulequtsiillutik suliaqartoqassapput. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq januarimi imaluunniit februarimi tunniunneqassaaq. Suliaq allataassaaq tamatumalu kingorna saqqummiunneqarluni, takuuk kapitali 7.

Misilitsinnerit

§ 7. Pisinnaasanik pinngitsoorani allattariarsorluni misilitsittoqassaaq kalaallit, danskit tuluillu oqaasiinik aamma matematikkimik. Pisinnaasanik misilitsinnerit aprilimi majimilu ingerlanneqassapput.

§ 8. Kalaallit oqaasiinik, danskit oqaasiinik, tuluit oqaasiinik aamma matematikkimik pisinnaasaanik allattariarsornikkut pinngitsoorani misilitsittoqassaaq.

Imm. 2. Ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfik aalajangiisinnavaq aammattaaq pinngortitalerinerimik,

inuaqatigiilerinermik imaluunniit upperisalerinermik aamma isumalioqqissaarnermik allattariarsornikkut pinngitsoorani misilitsittoqassasoq. Naalakkersuisoqarfiup aalajangissavaa atuarfinni ataasiakkaani atuartitsissutini sorlarni misilitsittoqassanersoq.

Imm. 3. Misilitsinnerit aprilimi aamma majimi ingerlanneqassapput.

§ 9. Oqaluttariarsorluni imaluunniit oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerit 3 pinngitsoorani ingerlanneqassapput.

Imm. 2. Misilitsinneq 1 atuartitsissutit ukua arlaanni ingerlanneqassaaq: kalaallit oqaasii, danskit oqaasii imaluunniit tuluit oqaasii, misilitsinneq 1 atuartitsissutit ukua arlaanni ingerlanneqassaaq: matematikki imaluunniit fysik/kemi aamma misilitsinneq 1 atuartitsissutit ukua arlaanni ingerlanneqassaaq: uumassuseqartulerineq, pinngortitaleriffusumik nunalerineq, inuaqatigiilerineq imaluunniit upperisalerineq aamma isumalioqqissaarnerneq. Naalakkersuisoqarfiup aalajangissavaa atuarfinni ataasiakkaani atuartitsissutini sorlarni misilitsittoqassanersoq.

Imm. 3. Atuartut allamiut oqaasiisa pingajuannik toqqaasimasut, atuartitsissummi oqaluttariarsorlutik misilitsinnissartik toqqarsinnaavaat.

Imm. 4. Aammattaq atuartup toqqarsinnaavaa, atuartitsissutini sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassani imaluunniit atuartitsissutini imm. 2-mi aalajangiunneqanngitsuni ataasiarluni oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinniarluni.

Imm. 5. Misilitsinnerit majimi aamma junimi ingerlanneqassapput.

§ 10. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup 1. november nallertinnagu nalunaarutigissavaa, piffissami misilitsiffissami tulluuttumi atuartitsissutini sorlarni misilitsittoqassanersoq.

Kapital 2

Nalunaarneq aamma nalunaarutiginninneq

§ 11. 10. klassimi atuartut aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaqarnissamut § 6-imi eqqaaneqartumut, pisinnaasatigut misilitsinnissanut § 7-imi eqqaaneqartunut aamma pinngitsoorani misilitsinnissanut §§ 8-mi aamma 9-mi eqqaaneqartunut nalunaarsimapput.

Imm. 2. Atuartut atuartitsissummi ataatsimi arlalinniluunniit immikkut atuartinneqartut, tapertaliussaasumik atuartinneqartut imaluunniit allatigut immikkut perorsaanikkut ikiorserneqartut, atuartitsissutini pineqartuni misilitsinnernut peqataannginnissaat aalajangerneqarsinnaavoq. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik tamanna pillugu erseqqinnerusumik aalajangersaassaaq.

§ 12. Atuartut atuartitsinermik allamik, atuartitsinermik naliginnaasumik meeqqat atuarfianni piumasqaataasunut nallersuussinnaasumik tigusaqarsimasut misilitsinnernut aamma aalajangersimasunik qulequtsiilluni suliaqarnernut §§ 7-9-mi taaneqartunut peqataaniarlutik nalunaarsinnaapput. Nalunaarneq pissaaq kommunimi pineqartup misilitsiffissatut kissaatigisaani atuarfeqarfiup pisortaanut 1. december nallertinnagu.

§ 13. Atuartut § 9, imm. 4 naapertorlugu misilitsikkusuttut, atuartitsissutit suut misilitsiffigerusunnerlugit 1. december nallertinnagu atuarfimmi pisortamut nalunaarutigeriissavaat. Nalunaarneq angerlarsimaffimmit atsiorneqassaaq, atuartoq inersimasuunngippat.

Imm. 2. Misilitsinnissamut nalunaarneq taamaallaat pisinnaavoq, atuartup atuartitsissummi atuartitsineq naammattumik annertussuilimmik malinnaaffigisimappagu. Atuarfiup pisortaata taamaattoqarnerisooq aalajangissavaa.

§ 14. Misilitsinissat atuarfimmit nalunaarutigineqarneri aamma allattariarsorluni suliaassanik piniarnerit Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut 15. december nallertinnagu immersugassiaq naalakkersuisoqarfimmit akuerineqarsimasoq atorlugu nassiunneqassapput.

Kapitali 3

Napparsimasimalluni misilitsinnerit

§ 15. Atuartoq misilitsinnissamut nalunaarsimasoq, kisiannili napparsimaneq imaluunniit pissutsit allat immikkut illuinnartut pissutigalugit misilitsinnermut peqataasinnaangitsoq, tamanna pillugu ingerlaannartumik atuarfimmut nalunaaruteqassaaq. Misilitsinneq sulii naammassinngitsoq nalunaarut tiguneqarsimangippat, atuartoq takkutinngitsoortutut isigineqassaaq.

Imm. 2. Pisinnaanginnermut napparsimaneq pissutaappat, atuartoq kingusinnerpaamik ullormi misilitsiffiusumi najukkamini peqqinnisaqarfimmut saaffiginnissimassaaq, napparsimanerlu uppersaaserneqassaaq, atuarfiup pisortaanut piaarnerpaamik tunniunneqartussamik.

Imm. 3. Pisinnaanginneq allanik immikkut illuinnartunik pissuteqarpat tamanna tamatuma kingorna atuarfiup pisortaanit akuerineqassaaq.

§ 16. Atuartoq napparsimasutut nalunaarsimasoq, taamaakkaluartorli misilitsinnermut peqataasoq, misilitseqqissinnaangilaq.

§ 17. Oqaluttariarsorluni/assassorluni misilitsinnerit ilaat, tak. § 9, atuartup piffissami misilitsiffiusumi tassani atuarfimi allami ingerlassinnaappagu, atuartoq taamatut periarfissinneqassaaq.

Imm. 2. Atuarfiup aalajangersinnaavaa atuartut napparsimasimasut atuartitsissutini oqaluttariarsorissani imaluunniit oqaluttariarsorissani-suliaqarfiusuni misilitsissasut, tak. § 9. Misilitsinnerit kingusinnerpaamik ukiup atuarfiup nutaap allartinnerata kinguinngua ingerlanneqassapput.

§ 18. Taamaallaat atuartut napparsimanermik imaluunniit immikkut illuinnartumik pissuteqarlutik misilitsinnermut peqataasinnaasimangitsut imaluunniit naammassinissinnaasimangitsut, tamatumangalu piffissaq eqqorlugu atuarfimmut nalunaarsimasut, tak. § 15, napparsimasimalluni misilitsinnernut peqataasinnaapput imaluunniit misilitsinnissamut piffissaliussami tullermi misilitsittussatut nalunaarsinnaallutik.

§ 19. Atuartup napparsimaneq imaluunniit pissutsit immikkut illuinnartut allat pissutigalugit aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaassaq naammassinnaangippagu, atuartoq 15. april nallertinnagu kisimiilluni naammasiinagassamik aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaminik tunniussinissaminut periarfissaqassaaq.

Kapitali 4

Misilitsinnerit pillugit ataatsimut malitarsassat

Misilitsinnerit ingerlanneqarneri

§ 20. Atuarfiup pisortaa misilitsinnerit aamma aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliat malitarsassat atuuttut malillugit ingerlanneqarnerinut akisussaavoq.

§ 21. Piffissamik sioqqutsilluarluni atuartut makkunanga ilisimatinneqassapput:

- 1) Piffissaq misilitsiffiusussaq aamma misilitsinnernut ataasiakkaanut piffissaliussat.
- 2) Misilitsinnerit amerlassusii, atuartitsissutit makinneqarnissaat pillugit malitarsassat aamma § 9, imm. 4 naapertorlugu atuartitsissutit toqqarneqarnissaannut periarfissat, kingusinnerpaamik nalunaarnissamut

piffissaliussat ilanngullugit.

3) Aalajangersimasumik q ulequtsiilluni suliap tunniunneqarnissaa aamma misilitsinnerit pillugit malittarisassat.

Imm. 2. Atuartut, ilinniartitsisut misilitsinnermilu nakkutilliisut piffissamik sioqqutsilluarluni makkua pillugit malittarisassanik ilisimatineqassapput:

1) Napparsimalluni takkutinngitsoonerup imaluunniit immikkut illuinnartunik peqquteqarluni peqataanninnerup kingunissai, tak. kapitali 3.

2) Misilitsinnermi piumasaqaatit immikkut ittut, tak. § 24.

3) Misilitsinnerup pineqartup ingerlanneqarneranut malittarisassat nalinginnaasut immikkullu ittut atuuttut.

4) Naammagittaalliuuteqarnermut malittarisassat aamma naammagittaalliuuteqarnissamut piffissaliussat, tak. kapitali 12.

Imm. 3. Imm. 1-imi aamma 2-mi malittarisassat tunaartarisassallu taaneqartut atuarfiup imaluunniit kommunip nittartagaani nassaarineqarsinnaassapput.

§ 22. Atuarfiup isumagissavaa atuartut siunertarineqanngitsumik imminnut attaveqatigiissinnaajunnaarlugit misilitsinnerit ingerlanneqarnissaat.

Imm. 2. Atuarfiup isumagissavaa atuartut misilitsinnerup nalaani siunertamut naapertuuttumik suliffissaqarnissaat.

Imm. 3. Allattariarsorluni misilitsinnissanut tunngatillugu oqaloqatigiinnissamut piffissaliussap nalaani kiisalu oqaluttariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnissanut kap. 9-mi taaneqartunut piareersarnerup nalaani atuartut qarasaasianik internet-imut attavilinnik atuisinnaassanngillat.

Imm. 4. Aammattaq atuarfiup atortorissaarutininik elektroniskiusunik atuisinnaanermut periarfissat killilersinnaavai, tassunga ilaallutik atortut elektroniskiusut nammineerluni nassatarineqartut, tamanna pisinnaasat pissutigalugit pisariaqassappat.

§ 23. Misilitsinneq aallartinneqarsimassaaq, suliassanik agguassineq aallartinneqarsimappat imaluunniit misilitsissutissamik imaluunniit suliassamik atuartoq ilisimatineqareerpat.

§ 24. Atuarfiup pisortaa atuartunut timimikkut imaluunniit eqqarsartaatsikkut pisinnaasakinnerusunut imaluunniit aalajangersimasunik allatigut ajornartorsiuteqartunut misilitsinnermi immikkut atugaqartitsinissamik neqerooruteqassaaq, misilitsinnerup naammassinissaanut atuartut taakku, atuartunut allanut naligiissinneqarnissaasa taamaaliornissaq pisariaqartilerpassuk.

Imm. 2. Misilitsinnerup qaffasissusia allanngortinneqassanngilaq.

Karakteriliineq aamma misilitsinnernik naliliineq

§ 25. Misilitsinnermi karakteriliisoqartassaaq atuartup atuartitsissutini ataasiakkaani ilikkagassatut anguniagassanik angusaqarsimassusia atuartullu misilitsinnermi naammassisai nalilersorsinnarlugit. Atuartut atuartoqataannut naleqqiunnerisigut karakterilersuisoqassanngilaq.

Imm. 2. Misilitsinnerit tamarmik karakterilerneqassapput. Karakterit atuartunut ataasiakkaanut tunngasuupput. Oqaluttariarsorluni imaluunniit oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerni atuartup misilitsinnermik naammassinera kinguninngua karakteriliisoqassaaq. Karakterit misilitsinnermi uppersaammut allanneqassapput.

§ 26. Censori aamma ilinniartitsisoq tamarmik immikkut karakteriliinissamut siunnersuuteqassapput. Censorip siulliulluni siunnersuutini saqqummiutissavaa. Censorip aamma ilinniartitsisup karakteriliinerini karakterimik ataatsimik nikingappata censorip karakteriliussaa atuutsineqassaaq. Karakterinik 2-nik nikingappata, karakterit taakku 2 akornanniittoq karakteriliunneqassaaq. Karakterinik 3-nik suliluunniit annertunernik nikingappata, isumaqatigiinniarnikkut karakteriliisoqassaaq, pisariaqassappat atuarfiup pisortaa ikiorsiullugu. F-imik aatsaat karakteriliisoqarsinnaavoq censori ilinniartitsisorlu isumaqatigiippata.

Imm. 2. Karakterit pillugit isumaqatigiinniarnarit imaluunniit censorip aamma ilinniartitsisup karakteriliinerisa akornanni nikingassutit atuartumut allanulluunniit avataaniittunut nalunaarutigineqassanngillat.

§ 27. Karakterip aalajangernissaanut atorneqartussanik censori allattuissaaq. Allattukkat naammagittaalliuuteqarnissamut piffissaliussap naanissaata tungaanut toqqorsimaneqassapput, tak. kapitali 12.

Imm. 2. Misilitsinnerup ingerlanneqarnerani pingaaruteqartutigut pissusissamisuunngitsoqarpat censori ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfimmut, atuarfimmu misilitsitsiffiusumut assilineritallugu, nalunaaruteqassaaq. Misilitsinnerup ingerlanneqarnera pillugu nalunaarusianik naalackersuisoqarfik censorimit piniarsinnaavoq.

Karakterit allassimaffii

§ 28. Karakterit karakterit allassimaffinut ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfiup akuerisaanut allatorneqassapput. Karakterit allattorsimaffii ukiuni 5-ini atuarfimmit toqqorsimaneqassapput.

Kapitali 5

Allattariarsorluni misilitsinnerit pillugit immikkut malittarisassat

Oqaatsinik toqqaaneq ilaalu ilanngullugit

§ 29. Misilitsinnerni suliasat ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfiup suliarissavai.

§ 30. Matematikkimi pisinnaasatigut misilitsissutissaq kiisalu oqaatsinik atuartitsissutaanngitsuni misilitsissutissat kalaallisut danskisullu suliarineqassapput.

Imm. 2. Ulloq misilitsiffissaq nallertinnagu, suliasat sorliit atuartup akissuteqarnerminut tunngaviginiarnerai, atuartitsissummi ilinniartitsisup atuartullu isumaqatigiissutigissavaat.

Imm. 3. Misilitsinnerup aallartinnerani oqaatsit toqqarneqarsimasut atorlugit suliasat atuartumut tunniunneqassapput. Atuartup qinnutigippagu suliasat oqaatsit aappaat atorlugit allatat tunniunneqarsinnaapput, atuartup akissuteqarnermini ikorfartuutissaatut. Suliasat taakku tunniunneqassanngillat, inimiillu misilitsiffiusumiit misilitsinneq naammassitinnagu anninneqaaqqusaanatik.

§ 31. Misilitsinnerni akissutit atuartitsissummik ilinniartitsisumit aamma ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfimmit censorissanngortitamit nalilersorneqassapput.

Allattariarsorluni misilitsinnerit ingerlanneqarneri

§ 32. Suliasat tiguneqarnerini atuarfiup pisortaata taassumaluunniit sinniisaata suliasat allakkat puuini normulersorsimasuniittut pisariaqartinneqartunik amerlassuseqarnissaat qularnaassavaa. Aammattaaq

atuarfiup pisortaata taassumaluunniit sinniisaata misissussavaa piffissaq misilitsiffiususaaq, misilitsinneq, suliasap suunera, sapaatip-akunnerata ullua, ulluliussaq nalunaaqutarlu allassimasooq eqqortuunersut.

Imm. 2. Atuarfiup pisortaata misilitsinnerni ataasiakkaani suliasat tiguneqarneri aamma suliasat allakkap puuniittut qassiuneri ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut allakkatigut uppernarsassavai.

Imm. 3. Suliasat allakkap puuniittut ataasiakkaat, misilitsinnerup ingerlanneqarnissaanut piffissaliussaq nallertinnagu ammarneqaqqusaanngillat, taamaattorli tak. § 60, imm. 5.

§ 33. Allattariarsorluni misilitsinnerni atuartut misilitsinnissamut nalunaarsimasut, nakkutilliisusaaq aamma atuarfiup pisortaa imaluunniit taassumalu sinniisaa kiisalu ilinniartitsisoq atuaasusaaq imaluunniit ilitersuisusaaq inimut misilitsiffiusumut kisimik isersinnaatitaapput.

§ 34. Atuarfiup pisortaata nakkutilliisusaaq toqqassavai. Klassini pineqartuni atuartitsissummi allattariarsorluni misilitsiffiusumi ilinniartitsisoq atuartitsisuusimasooq atuartunik nakkutilliisusaaq angilaq.

Imm. 2. Allattariarsorluni misilitsinnerni inini misilitsiffiusuni tamani, atuartunut siullernut 20-nut nakkutilliisut minnerpaamik marluussapput, atuartullu 20-nik ilaneri tamaasa nakkutilliisut ataatsimik ilaneqassallutik.

Imm. 3. Nakkutilliisut inimi siammaassimassapput. Suliamut tunngatillugu arlaannaatigulluunniit atuartunut paasissutissanik nalunaaruteqassanngillat.

Imm. 4. Misilitsinnerup aallartinnissaa minutsinik 10-nik sioqqullugu ini ammarneqassaaq. Nakkutilliisut atuartut inissaannut innersuutissavaat. Inissat tamarmik karakterinut allattuiffik naapertorlugu atuartup aqqanik normuanillu pilersorneqarsimassapput.

Imm. 5. Atuartut inimi misilitsiffiusumi imminnut angusinnaanatik inissinneqassapput.

§ 35. Misilitsinnerup aallartinginnerani pappilissat allatassap allaqqaarnerani allaqqaarneranilu atugassat agguanneqassapput. Pappilissat A 4-tut angissuseqassapput. Atuartut namminneq allaatissaminnik nassassapput. Pappilissanut tunniunneqartunut ataasiakkaanut tamanut, atuartup allassavai atini normunilu, karakterit allassimaffianni allassimasooq malillugu, atuarfiup aqqa, misilitsinnerup suliallu suunera aamma klassip imaluunniit holdip taaguutaa.

Imm. 2. Misilitsinnerup aallartinginnerani atuarfiup pisortaata, taassuma sinniisaata imaluunniit misilitsinnermi atuaasussatut ilitersuisussatulluunniit pisinnaatitaasup nipituumik atuartunut atuaasavai misilitsinnerup suliallu suunera, sapaatip-akunnerani ulloq, ulloq nalunaaqutarlu pillugit suliasat puuanni allaqqasut. Piffissami aalajangiunneqarsimasumi suliasanut allakkap puua ammarneqassaaq. Nakkutilliisut isumagissavaat atuartut tamarmik suliasanik ilanngusaajunnartunillu pinissat.

§ 36. Misilitsinneq ingerlanneqartillugu, suliasat inip avataanut anninneqassanngillat. Taamaattorli pisariaqarpat pisortap taassumaluunniit sinniisaata, suliasat inimiit inimut allamut annissinnaavai.

Imm. 2. Misilitsinneq suleqatigiilluni oqallinnermik tulliullugulu ataasiakkaarluni akissuteqarnissamik imaqarpat, suleqatigiilluni oqallinnissamut piffissaliussaq naappat, nakkutilliisut atuartut ataasiakkaat allattugarisimasaat katersussavaat. Allattukkat atuartup aqqanik nalunaaqutserlugit ungaluliussamut ikineqassapput, inimullu ataasiakkaarluni misilitsiffiusussamut nakkutilliisumit nassarneqarlutik atuartup inissaanut ilineqassallutik.

§ 37. Misilitsinnerit akissutaat nunguterneqarsinnaanngitsunik allanneqassapput. Matematikkimik misilitsinnermi titartakkat, assiliartaliilluni titartaanerit aamma geometriimi sanaat aqerluusamik suliarineqarsinnaapput, taakku pappilissani immikkut ittuni - soorlu millimeterpapirini - suliarinerat apeqqutaatinnagu. Suliasani akissutinut immersuiffissaqarpat, taakkunani akissutit aamma aqerluusamik

suliarineqarsinnaapput.

Imm. 2. Taamaattoq pisinnaasatigut misilitsinnerit aqerluusamik allanneqarsinnaapput.

Misilitsinnerit nalaanni atuartunut atugassarititat

§ 38. Atuartoq misilitsinnermut inortuisoq misilitsinnermi peqataasinnaangilaq. Taamaattoq pisortaasup atuartup peqataanissaa akuerisinnaavaa, taanna suliassaq pillugu paasissutissanik pissarsisinnaasimangilluinnartutut isigineqarsinnaappat, aamma inortuineq naammaginnartumik peqquteqarpat sivikitsuinnaappallu. Naammassinissamut piffissaliussap aalajangerneqarsimasup avataatigut misilitsinnerit sivitsorneqarsinnaangillat.

§ 39. Atuartoq akissuteqarnissamut eqqunngitsuliorluni ikiortissarsiorpat atuartumilluunniit allamik ikiuniarsarippat, atuarfiup pisortaata atuartoq misilitsinnermiit anisissavaa. Suliaq ingerlaannartumik llinniartitaanermut Naalackersuisoqarfimmut nalunaarutigineqassaaq, tassanilu aalajangerneqassaaq atuartoq peqataasoq imaluunniit atuartut peqataasut piffissami misilitsiffusumi tullermi misilitsinnissamut peqataasinnaassanersoq/peqataasinnaassanersut.

Imm. 2. Misilitsinnerup nalaani imaluunniit naliliinnermi atuartoq eqqunngitsumik ikiortissimasoq imaluunniit ikiuisimasoq imaluunniit taamaasiornissamut misiliisimasoq ilimagineqalissappat, suliaq ingerlaannartumik allakkatigut llinniartitaanermut Naalackersuisoqarfimmut nalunaarutigineqassaaq, tassanilu atuartup peqataasimasup imaluunniit atuartut peqataasimasut misilitsissimanera/misilitsissimanerat akuerineqassanersoq aalajangiiffigineqassaaq.

§ 40. Misilitsinnerup nalaani atuartup taamaallaat immikkut pisariaqarluinnartumik peqqutissaqaruni nakkutilliisullu arlaannit ilaqarluni, ini misilitsiffusoq qimassinnaavaa. Napparsimasoqarnera eqqaassanngikkaanni atuartut taamaallaat ataasiakkaarlutik ini qimassinnaavaat.

Imm. 2. Misilitsinnerni nalunaaquttap-akunnerinik 3-nik sivilisnerusumilluunniit sivilisussulinni, misilitsinnerup naanissaa akunnermik ataatsimik, minutsinik 30-nik aamma minutsinik 10-nik sioqqullugu, misilitsinnermi piffissaq qanoq annertutigisoq sinnerunnersoq nakkutilliisut ilaata nalunaarutigissavaa.

§ 41. Atuartup akissut allaqqaarneralu tunniutereerunigit ini misilitsiffusoq qimassinnaavaa. Nakkutilliisup atuartoq peqatigalugu misissussavaa, atortut attuumassuteqartut tamarmik akissutinut allaqqaakkanullu immikkoortinneqarlutik tunniunneqarnersut. Tamatuma kingorna nakkutilliisup akissutip saqqaanut, ilanngussaajunnartunut allaqqaakkanullu atini allassavaa.

Imm. 2. Atuartup piffissaq misilitsiffusoq naatinnagu ini misilitsiffusoq qimappagu, tamanna pissaq misilitsinnermi peqataasut allat akornusersornagit.

Imm. 3. Suliassiissutit atuartumit tigummiinnarneqarsinnaapput misilitsiffissatut piffissaliussaq naappat.

Allattariarsorluni misilitsinnernik naliliineq

§ 42. Misilitsiffissatut piffissaliussaq naaniariarpat, akissutit allaqqaakkallu tamarmik – immikkoortiterlugit normuisigullu tulleriisillugit – nakkutilliisunit atuarfiup pisortaanut taassumaluunniit sinniisaanut tunniunneqassapput.

Imm. 2. Akissutit klassikkaarlugit holdikkaarlugilluunniit allakkat puuannut ninngusuumut ikineqassapput, karakterit allattorsimaffianik atuartut atiinik normuinillu imaqartumik ilaqartillugit. Atuarfiup aqqa, misilitsinnerup suliallu suunera, klassip holdilluunniit taaguutaa kiisalu akissutit amerlassusii allakkap puuata qaavanut allanneqassapput. Tamatuma kingorna allakkap puua/allakkat puui isumannaatsumik poortorneqassapput ingerlaannartumillu tammatsaalisangorlugit censorimut nassiunneqarlutik.

§ 43. Misilitsinnerni censoriusussanik Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik suliaqarsaaq.

Imm. 2. Misilitsinnerup aalajangersakkat atuuttut malillugit ingerlanneqarnissaa aammalu atuartut assigiiaamik naleqquttumillu pineqarnissaat tatiginartumillu naliliivigineqarnissaat censorip peqataaffigalugulu nakkutigissavaa.

§ 44. Taamaallaat akissut tunniunneqartoq naliliinermi tunngavigineqassaaq. Allaqqaagaq censorimut taamaallaat nassiunneqassaaq, atuartut ataasiakkaat pillugit taamaasiornissamut atuarfik Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmit akuerineqarsimatillugu.

Imm. 2. Censorip naliliineq naammassiguniuk, akissutit atuarfimmut tammatsaalisanngorlugit utertillugit nassiutissavai. Karakterit allattorsimaffii allakkat puuani matoqqasumi immikkut nassiunneqassapput. Allakkap puuanut ataatsimut karakterit allattorsimaffiat ataasiinnaq ikineqassaaq, allakkallu puuat misilitsinnerup aamma suliap suuneranik kiisalu klassip holdilluunniit taaguutaanik nalunaaqutserneqarsimassalluni.

Imm. 3. Atuartitsissummik ilinniartitsisup akissutinik nalileereernermigut karakterinik allattuiffigisani atuarfiup pisortaanut tunniutissavaa. Tamatuma kingorna taassuma censorip karakterinik allattuiffianik imaqartoq allakkap puua ammassavaa, censorillu allattuiffia ilinniartitsisumut tunniullugu ilinniartitsisullu allattuiffia censorimut nassiullugu.

Imm. 4. Censorip ilinniartitsisullu allattuiffiit atsiussavaat piaarnerpaamillu pisortamut utertillugit. Karaktereqarpat illuatungiusumit isumaqatigiinniartifigineqarusuttunik, tamanna allattuiffimmi naatsumik tunngavilersorlugu allanneqassaaq. Isumaqatigiinniarnertit – oqaloqatigiinnikkut allakkatigulluunniit – pissapput naliliisimasut arlaata tamanna kissaatigippagu. Atuarfiup pisortaata isumaqatigiinniarnertit ingerlatissavai. Isumaqatigiinniarnermi angusaq ilinniartitsisumit censorimillu atsiorneqassaaq.

Imm. 5. Suliaqarsaanut akissutit, akissutinik naliliinerup naammassineqarnerata kingorna atuarfimmi sivikinnerpaamik ukiumi ataatsimi toqqorsimaneqassapput, atuartulli piumasaqarneratigut, naliliineq naammassineqareerpat, tunniunneqassallutik.

Kapitali 6

Oqaluttariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerit pillugit immikkut malittarisassat

Nassuiaatit

§ 45. Oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnertut pineqarput misilitsinnerit allattariarsornerunnigitsut. Misilitsinneq tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit suliaqarnermik imaluunniit pilersitsiffiusumik suliaqarnermik ilaqarsinnaavoq.

Tamanut ammasuuneri

§ 46. Oqaluttariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerit tamanut ammasuupput.

Imm. 2. Misilitsinnerit nalaanni nipinik assinlluunniit immiussineq taamaallaat akuerineqarsinnaavoq tamanna misilitsinnermut ilaappat.

Imm. 3. Atuarfiup pisortaata misilitsinneq tamanut ammasuussanngitsoq aalajangiussinnaavaa, tamanna atuartup isumassornissaanik peqquteqarpat imaluunniit pissutsit immikkut ittut patsisaappata.

Pisassiissutit

§ 47. Pisassiissutini atuartitsissummi ukiup ingerlanerani ataatsimoortumik suliaasimasut tamatigoortumik ersersinneqassapput. Pisassiissutit toqqartorneqassapput atuartut isumasioqatigalugit. Pisassiissutit assingi atuartunut tunniunneqassapput.

Imm. 2. Pisassiissutit quppernertut nalinginnaasutut nalunaarsorneqarpata, atuakkiani (prosa) quppernermit nalinginnaasumi naqinnerit 1300-ussapput taallianilu versit titarneri 30-llutik. Nalunaaruteqariaatsit allat, taakkununga ilaallutik assit, nipit aamma videot, quppernertut nalinginnaasutut naatsorsorneqartanngillat.

Imm. 3. Pisassiissutit censorimit kingusinnerpaamik 1. maj tigoreerneqarsimassapput.

Imm. 4. Oqaluttariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnernut pisassiissutit tamaasa pillugit paasissutissat atuarfiup pisortaata Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut nassiutissavai. Immersugassiat naalakkersuisoqarfimmit akuerineqarsimasut atorneqassapput.

Misilitsinnernik piareersaaneq ingerlatsinerlu

§ 48. Misilitsinnerni suliassiissutissat atuartitsissummi ilinniartitsisumit suliarineqassapput, atuartitsissummi ilikkagassatut anguniakkani immikkoortut arlallit ilaatillugit, piffissallu piareersarfissap sivisussusissaa eqqarsaatigalugu.

Imm. 2. Oqaluttariarsorluni misilitsinnissamut suliassiissutit pisassiissutigineqartunit tamatigoortumik imaqartinneqassapput atuartut qassiunerat apeqquataatinnagu. Misilitsinnissamut suliassiissutitut atatillugu atortussat inimi misilitsiffimmiinnassapput, klassip holdilluunniit tamarmi misilitsereernissaata tungaanut.

Imm. 3. Atuarfiup atuartitsissummi suliassiissutit - ilanngussat ilanngullugit - nassiutissavai kingusinnerpaamik 1. maj censorimit tiguneqartussanngorlugit, censori misilitsinnerup imaa pillugu tamakkiisumik ilisimatinneqaqqullugu.

Imm. 4. Ulloq misilitsiffissaq sioqqullugu censori suliassiissutit misilitsinnerullu ingerlanneqarnissaa pillugit ilinniartitsisumut attaveqassaaq, misilitsinnissaq sioqqullugu apeqqutit nalornissutaajunnartut erseqqissarneqarsinnaaqqullugit. Pisariaqassappat atuarfiit pisortaata akuliutsinneqassapput.

§ 49. Oqaluttariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerni suliassiissutit allagartanik akimut atuarneqarsinnaanngitsunik makitsinikkut agguanneqassapput. Atuartut suliassiissutit minnerpaamik sisamat akornanni qinigassaqarsinnaassapput. Suliassiissutit ataasiakkaat misilitsinnerup ataatsip ingerlanera taamaallaat marloriarlutik atorneqarsinnaapput. Makitsinnermi ilinniartitsisoq aamma censori tamarmik najuutissapput.

Imm. 2. Suliassiissut allaganngorlugu atuartumut tunniunneqassaaq.

§ 50. Misilitsinneq ilinniartitsisumit aqunneqassaaq. Ilinniartitsisup censori isumaqatigiissuteqarfignissavaa, taanna misilitsinnerup ingerlanneqarnerani qanoq annertutigisumik peqataassinnaaner-soq. Ilinniartitsisup censorillu akornanni isumaqatigiinngitsoqalissappat, tamanna misilitsitsinerit marluk akornanni aqqinneqassaaq, pisariaqarpat atuarfiup pisortaata peqataaneratigut.

Imm. 2. Tamatuma kingorna censorip misilitsitsinerup ingerlanneqarnera naammaginarsorinngippagu, misilitsinneq naammassineqaannartorlu censorip atuarfiani pisortaata aqqutigalugu, suliaq pillugu Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut nalunaaruteqartoqassaaq. Nalunaaruteqarnerup assilineri ilinniartitsisumut ilinniartitsisullu atuarfiani pisortamut nassiunneqassaaq.

§ 51. Piffissami piareersarfiusumi nakkutilliisoqassaaq, atuartut ataatsimik amerlanerit inimi ataatsimi piareersarpata.

Imm. 2. Piffissami piareersarfiusumi pappilissami atuarfiup tunniussaani atuartoq allataqarsinnaavoq. Allatat misilitsinnerup nalaani atorreqarsinnaapput.

Oqaluttariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnernik naliliineq

§ 52. Ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfik misilitsinnernut censorissanngortitsisinnaavoq. Naalackersuisoqarfik censorissanngortitsinngippat atuarfik misilitsivsivisoq nammineerluni piukkunnaateqartumik censorissarsissaaq. Censori sapinngisamik atuarfimmit allameersoq toqqarneqassaaq.

Imm. 2. Atuarfiup pisortaata akisussaaffigaa, ilinniartitsisup atuaqatigiinni pineqartuni censoriusinnaanissaminut atuartitsissummut tunngatillugu naammattunik piginnaasaqarnissaa.

§ 53. Censorip nakkutigisussaavaa misilitsinnerup imarisaata, tassunga ilanngullugit pisassiissutit suliaassiissutillu, ilikkagassatut anguniakkanut aamma nalunaarummi matumani piumasaqaatinut naapertuuttuunera.

Imm. 2. Censorip peqataaffigalugulu nakkutigissavaa, misilitsinnerup aalajangersakkat atuuttut malillugit ingerlanneqarnera aamma atuartut assigiissaartumik naammaginartumillu pineqarnerat kiisalu tatiginartumik nalilerneqarnerat.

Kapitali 7

Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaasaq

§ 54. Atuartut amerlanerpaamik 4-llutik suleqatigiikkuutaarlutik aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaasaq suliarissavaat.

Imm. 2. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaassami atuartitsissutinit aamma atuartitsissutini qanitariissunit tamaniit qulequttat ilanngunneqarsinnaapput. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaqarnermi takutinneqassaaq suliamut siunnerfeqartumik atuartup qanoq annertutigisumik suliaqarsinnaanera, atuartorlu apeqqutinik atuartitsissutinik akimuisunik suliaqarnissaminut periarfissinneqassalluni.

Imm. 3. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaqarneq ulluinnarni atuartitsinerup ilagivaa. Taamaattoq saqqummiineq tassaavoq oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinneq.

§ 55. Atuartut klassimi imaluunniit klasseqatigiiaani ilinniartitsisut suleqatigalugit qulequtaq pingaarneq toqqassavaat, atituumik oqaasertaligaanermigut atuartitsissutit arlaqartut ilaatillugit isiginiarneqarsinnaasoq.

Imm. 2. Qulequtaq pingaarneq allanut sanilliusorneqarsinnaassaaq, qulequttanullu minnernut, atuartitsissutinit aamma atuartitsissutinit qanitariissunit arlalinniit sammisassanik, periutsinik, suleriaatsinik nalunaaruteqariaatsinillu pingaaruteqartutigut ilaatitsisunut, atuartunullu ataasiakkaanut unamminartumik, immikkoortiterinissamut periarfissiissalluni.

Imm. 3. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaasap aallartinnissaa sioqqullugu naliliinermi suna pingaartinneqassanersoq atuartunut ilisimatitsissutigineqassaaq.

§ 56. Klassip imaluunniit klasseqatigiiaat ilinniartitsisui pisariaqarpallu ilinniartitsisut allat aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaqarnerup ingerlannera tamaat atuartunik ilitsersuissapput.

Imm. 2. Ilitsersuineq atuartup imaluunniit suleqatigiit nammineq pisariaqartitaminnik piginnaariikkaminillu aallaaveqarsinnaanerinut periarfissiissaaq, tak. atuarfik pillugu peqqussummi § 17, makku eqqarsaatigalugit:

- 1) Apeqquutip samminiakkap aalajangiunniarnera oqaasertalersorneralu.
- 2) Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliasap apeqqusigaanut naleqqiullugu suliasamik killilersuineq.
- 3) Sulinermi misissuinermilu periutsinik toqqaaneq atuinerlu.
- 4) Imarisaanik periutsinillu toqqaaneq atuinerlu.
- 5) Najooqutassanik atortussanillu toqqaaneq atuinerlu.
- 6) Nalunaaruteqariaasissanik toqqaaneq atuinerlu.
- 7) Suliamik saqqummiineq.
- 8) Saqqummiinissap piareersarnera ingerlanneqarneralu.

§ 57. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq suleqatigiit kissaataat naapertorlugu kalaallisut, danskisut, tuluttut imaluunniit allamiut oqaasiisa pingajui qinerneqarsimasut atorlugit allanneqassaaq.

Imm. 2. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliami oqaatsinit atorneqartunit allaanerusut atorlugit naatsumik eqikkaanertaqassaaq.

Imm. 3. Suleqatigiit saqqummiussinissamut piareersassapput, tassanilu suliaq saqqummiussinerullu ilusissaa sinaakkusiunneqartut iluanni toqqarneqassallutik.

§ 58. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq february naatinnagu saqqummiunneqarsimassaaq.

Imm. 2. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq suliarinera ima ingerlanneqassaaq:

- 1) Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliasap qulequtassaata oqaasertalernissaanut suliallu pilersarusiornissaanut atuartut ullunik atuarfiusunik 2-nik tulleriinnik piffissalerneqassapput.
- 2) Tamatuma kingorna atuartut atortussanik katersinissamut minnerpaamik sapaatip-akunnerinik 2-nik piffissaqarput. Piffissami tassani nalinginnaasumik atuartitsisoqassaaq.
- 3) Tamatuma kinguninngua sammisap suliarinissaanut, suliaq naammassineqarnissaanut suliallu tamarmiusup saqqummiunneqarnissaata piareersarnissaanut ullut atuarfiusut 5-it tulleriiginnat atuartut periarfissarissavaat.

Imm. 3. Naammassinerup nanginneratut suleqatigiit tamarmik suliaq tamarmiusoq saqqummiutissavaat.

§ 59. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq saqqummiussinerup kingorna kingusinnerpaamik sapaatip-akunnerisa 3 qaangiunneranni nalilerneqareersimassaaq.

Imm. 2. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq allakkatigit oqaaseqaammik karakterimillu nalilerneqassaaq.

Imm. 3. Allakkatigit oqaaseqaat karakterillu suliaq imaa, suliaq ingerlanneqarsimanera saqqummiussinerullu nalilernerit tunngavigalugit aalajangiunneqassapput.

Imm. 4. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliat saqqummiunneqarnerinik malinnaasussanik censoriliisinaavoq.

Kapitali 8

Pisinnaasatigit misilitsinnerit

Oqaatsinik atuartitsissutit

§ 60. Kalaallit oqaasiinik, danskit oqaasiinik aamma tuluit oqaasinik pisinnaasatigit misilitsinnerit allattariarsornerupput.

Imm. 2. Pisinnaasatigit misilitsinnernut ilaasinnaapput oqaatsinik eqqortumik atuisinnaassuseq aamma oqaatsitigit paasinnissinnaaneq.

Imm. 3. Akissuteqarnissamut nalunaaquttap-akunnera 1 periarfissaassaaq. Akissutissap

allaqqaarnissaanut pappilissanik tunniussisoqassaaq. Akissut atuartumut allaffissiami allanneqassaaq.
Imm. 4. Atuartut akissuteqarnerminni ordboginik atuisinnaapput, tassunga ilaallutik ordbogit oqaatsit isumaannik nassuiaasut.

Imm. 5. Misilitsinnermi kina atuaasuussanersoq imaluunniit ilitersuisuussanersoq atuarfiup pisortaata aalajangissavaa. Nalinginnaasumik taanna atuartitsissummi ilinniartitsisuusariaqarpoq. Misilitsinnerup aallartinnissaa siusinnerpaamik minutsinik 30-nik sioqqullugu, allakkap puua pappialanik ilinniartitsisumut naatsorsuussanik imalik atuarfiup pisortaanit imaluunniit taassuma sinniisaanit ammarneqassaaq, misilitsitsinermilu atuaasussamut imaluunniit ilitersuisussamut tunniunneqarluni, ilitersuutip atuaqqaarneqarnissaa piffissaqarfingeqaqqullugu.

Imm. 6. Misilitsitsinnermi atuaasussaq imaluunniit ilitersuisussaq nakkutilliisuussanngilaq atuaanerlu imaluunniit ilitersuineq naammassippat ini misilitsiffusoq qimassallugu. Nakkutilliisut nakkutigissavaat, misilitsinnerit pappialami ilinniartitsisumut naatsorsuussami ilitersuutaasut naapertorlugit ingerlanneqarnerat.

Matematikki

§ 61. Matematikkimi pisinnaasatigut misilitsinneq allattariarsornerussaaq.

Imm. 2. Pisinnaasatigut misilitsinnernut ilaapput kisitsisinik aamma algebramik, geometriimik aamma matematikkimik atuinermik suliassat. Atuartoq pisinnaasamigut aamma atuartitsissummi atortunik atuisinnaanermigut misilinneqassaaq.

Imm. 3. Akissuteqarnissamut nalunaaquttap-akunnera 1 periarfissaassaaq. Akissutissap allaqqaarnissaanut pappilissanik tunniussisoqassaaq. Akissut atuartumut allaffissiami allanneqassaaq.

Imm. 4. Atortorissaarutit pisariaqartinneqartut atorineqarsinnaapput. Taamaattorli formelit tabelillu, lommeregnerit imaluunniit teknikkikkut paasissutissiinermut atortut allat atorineqaaqusaanngillat.

Kapitali 9

Misilitsinnerit allat

Kalaallit oqaasii

§ 62. Misilitsinnerit allattariarsornerupput oqaluttariarsornerullutillu. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 63. Allattariarsorluni misilitsinnerup atuartitsissummi immikkoortut tamaasa kalluassavai taakkualu tamatigoortumik imarissallugit.

Imm. 2. Akissuteqarnermi atortut naleqquttut tamarmik atorineqaaqusaapput.

Imm. 3. Suliassap akissuteqarfinginnissaanut nalunaaquttap-akunneri 4-t atorineqassapput. Taakkunannga annerpaamik nalunaaquttap-akunnera 1 oqaloqatigiinnermut atorineqassaaq minnerpaamillu nalunaaquttap-akunneri 3 ataasiakkaarluni allalluni akissuteqarnissamut atorineqassallutik. Tamatuma saniatigut minutsit 15-it naatsorsuutaapput, inimit suleqatigiiffusumiit inimit misilitsiffusussamut nuunnermut atugassatut.

Imm. 4. Misilitsinnerit imatut ingerlanneqassapput:

- 1) Suliakkiussat atuartunut tunniunneqarnerisa kinguninnguatigut suliassat atuffassissutigineqassapput.
- 2) Tamatuma kingorna atuartut suleqatigiinnut, misilitsinnissaq sioqqullugu katiterneqarsimasunut avissapput. Suleqatigiinni suliakkiussat naallugit atuarneqassapput, suleqatigiillu suliakkiussani

ataasiakkaani imarisaasut, periarfissat piumasaqaatillu oqallisigissavaat. Allattoqarsinnaavoq, taakkulu tamatuma kingorna akissutip allanneqarnerani atorneqarsinnaallutik. Piffissaq piareersarfusoq naappat nakkutilliisut atuartut allataat katersussavaat, tak. § 36, imm. 2.

3) Atuartut inimut ataasiakkaarlutik misilitsiffissaminnukkassapput.

4) Misilitsinnerup allattariarsornertaata aallartinnerani atuartut allataat tunniunneqassapput.

Misilitsinnerup allattariarsornertaata kapitali 5-imi malittarisassat malillugit ingerlanneqassaaq.

Imm. 5. Ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugu atuartup nalorninani nikerarluartumillu akissuteqarsinnaassusia misilinneqassaaq.

§ 64. Oqaluttariarsorluni misilitsinnermut pisassiissutigineqassapput allaaserisanik naannerusunik toqqakkat, tamatigoortumik katitikkat quppernerit nalinginnaasut 80-100-t. Allaaserisat tassaanerussapput prosa, taalliat nutaanerusut aamma allaaserisat sulianut aalajangersimasunut tunngasut nalunaaruteqariaatsillu allat, taakkununga ilaasinaalluni drama. Taakkua saniatigut pisassiissutigineqassapput suliat annertunerusut 3, taakkunanngalu minnerpaamik ataaseq tassaassalluni kalaallit atuakkiaat.

Imm. 2. Suliassiissutini aallaavigneqassapput ilikkagassatut anguniakkat taakkunaniillu tamatigoortumik imaqassallutik. Misilitsinnermi suliassiissutit ataasiakkaat tassaapput allaaserisaq imaluunniit nalunaaruteqariaatsimit allamit assersuut. Taanna pisassiissutitut attuumassuteqassaaq atuartitsinnermilu atorneqarsimassanani. Misilitsinnermi suliassiissutini oqariaatsit kalaallit oqaasii atorlugit allataassapput.

Imm. 3. Misilitsinnermut ilaapput piareersarnerneq aamma saqqummiussineq. Tamanna atuartumit ataatsimit imaluunniit suleqatigiinnit amerlanerpaamik atuartunik 3-nik inuttaqartunik ingerlanneqassaaq.

Kisimiilluni misilitsinnermi piareersarnermut minutsit 20-40-t saqqummiussinermullu minutsit 20-40-t atorneqassapput. Suleqatigiillu misilitsinnermi piareersarnermut minutsit 40-60-it saqqummiussinermullu minutsit 20-40-t atorneqassapput. Piffissaliussaq ilinniartitsisumit aamma atuartunit aalajangerneqassaaq.

Imm. 4. Atuartoq piareersarnermi nalaani allataqarsinnaavoq namminerlu allatani ordbogillu atorsinnaallugit. Allat saqqummiussinermi nassarneqarsinnaapput.

Imm. 5. Misilitsinneq kalaallisut ingerlanneqassaaq. Misilitsinnerup ingerlanerani atuartup imaluunniit suleqatigiit suliassiissutigineqartoq nassuiaateqarfissavaat, tamannalu pillugu oqaloqatigiittoqarluni. Oqaluttariarsorluni saqqummiussinermi pisinnaasat aamma allaaserisanik nalunaaruteqariaatsinillu allanik suliaqarsinnaaneq, allaaserisanik misissueqqissaarsinnaassuseq, allanut sanilliussuisinnaassuseq suliassiissummillu naliliisinnaassuseq misilinneqassapput.

Danskit oqaasii

§ 65. Misilitsinnerit allattariarsornerupput oqaluttariarsornerullutillu. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 66. Allattariarsorluni misilitsinnerup atuartitsissummi immikkoortut tamaasa kalluassavai taakkualu tamatigoortumik imarissallugit.

Imm. 2. Akissuteqarnermi atortut naleqquttut tamarmik atorneqaqqusaapput.

Imm. 3. Suliassap akissuteqarfiginissaanut nalunaaquttap-akunneri 4-t atorneqassapput. Taakkunannga annerpaamik nalunaaquttap-akunnera 1 oqaloqatigiinnermut atorneqassaaq minnerpaamillu nalunaaquttap-akunneri 3 ataasiakkaarluni allalluni akissuteqarnissamut atorneqassallutik. Tamatuma saniatigut minutsit 15-it naatsorsuutaapput, inimit suleqatigiiffusumiit inimut misilitsiffusussamut

nuunnermut atugassatut.

Imm. 4. Misilitsinnerit imatut ingerlanneqassapput:

1) Suliakkiussat atuartunut tunniunneqarnerisa kinguninnguatigut suliassat atuffassissutigineqassapput.

2) Tamatuma kingorna atuartut suleqatigiinnut, misilitsinnissaq sioqqullugu katiterneqarsimasunut avissapput. Suleqatigiinni suliakkiussat naallugit atuarneqassapput, suleqatigiillu suliakkiussani ataasiakkaani imarisaasut, periarfissat piumasaqaatillu oqallisigissavaat. Allattoqarsinnaavoq, taakkulu tamatuma kingorna akissutip allanneqarnerani atorneqarsinnaallutik. Piffissaq piareersarfiusoq naappat nakkutilliisut atuartut allataat katersussavaat, tak. § 36, imm. 2.

3) Atuartut inimit ataasiakkaarlutik misilitsiffissaminnukkassapput.

4) Misilitsinnerup allattariarsornertaata aallartinnerani atuartut allataat tunniunneqassapput.

Misilitsinnerup allattariarsornertaa kapitali 5-imi malittarisassat malillugit ingerlanneqassaaq.

Imm. 5. Ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugu atuartup nalorninani nikerarluartumillu akissuteqarsinnaassusia misilinneqassaaq.

§ 67. Oqaluttariarsorluni misilitsinnermut pisassiissutigineqassapput allaaserisanik naannerusunik toqqakkat, tamatigoortumik katitikkat quppernerit nalinginnaasut 60-80-it. Allaaserisat tassaanerussapput prosa taalliat nutaanerusut aamma allaaserisat sulianut aalajangersimasunut tunngasut nalunaaruteqariaatsillu allat, taakkununga ilaasinnaalluni drama. Taakkua saniatigut pisassiissutigineqassapput suliat annertunerusut 2-t, taakkunanngalu minnerpaamik 1 tassaassalluni danskit atuakkiat.

Imm. 2. Suliassiissutini aallaavigineqassapput ilikkagassatut anguniakkat taakkunaniillu tamatigoortumik imaqqassallutik. Misilitsinnermi suliassiissutit ataasiakkaat tassaapput allaaserisat imaluunniit nalunaaruteqariaatsimit allamit assersuut. Taanna pisassiissutininut attuumassuteqassaaq atuartitsinnermilu atorneqarsimassananani. Misilitsinnermi suliassiissutini oqariaatsit danskit oqaasii atorlugit allataassapput.

Imm. 3. Misilitsinnermut ilaapput piareersarneq aamma saqqummiussineq. Tamanna atuartumit ataatsimit imaluunniit suleqatigiinnit amerlanerpaamik atuartunik 3-nik inuttaqartunik ingerlanneqassaaq.

Kisimiilluni misilitsinnermi piareersarnermut minutsit 20-40-t saqqummiussinermullu minutsit 20-40-t atorneqassapput. Suleqatigiillu misilitsinnermi piareersarnermut minutsit 40-60-it saqqummiussinermullu minutsit 20-40-t atorneqassapput. Piffissaliussaq ilinniartitsisumit aamma atuartunit aalajangerneqassaaq.

Imm. 4. Atuartuq piareersarnermi nalaani allataqarsinnaavoq namminerlu allatani ordbogillu atorsinnaallugit. Allat saqqummiussinermi nassarneqarsinnaapput.

Imm. 5. Misilitsinneq danskisut ingerlanneqassaaq. Misilitsinnerup ingerlanerani atuartup imaluunniit suleqatigiit suliassiissutigineqartoq nassuiaateqarfissavaat, tamannalu pillugu oqaloqatigiittoqarluni. Oqaluttariarsorluni saqqummiussinermi pisinnaasat aamma allaaserisanik nalunaaruteqariaatsinillu allanik suliaqarsinnaaneq, allaaserisanik misissueqqissaarsinnaassuseq, allanut sanilliussuisinnaassuseq suliassiissummillu naliliisinnaassuseq misilinneqassapput.

Tuluit oqaasii

§ 68. Misilitsinnerit allattariarsornerupput oqaluttariarsornerullutillu. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 69. Allattariarsorluni misilitsinnerup atuartitsissummi immikkoortut tamaasa kalluassavai taakkualu tamatigoortumik imarissallugit.

Imm. 2. Akissuteqarnermi atortut naleqquttut tamarmik ator neqaqqusaapput.

Imm. 3. Suliassap akissuteqarfiginissaanut nalunaaquttap-akunneri 3 ator neqassapput. Taakkunannga annerpaamik nalunaaquttap-akunnerata affaa oqaloqatigiinnermut ator neqassaaq minnerpaamillu nalunaaquttap-akunneri marluk affarlu ataasiakkaarluni allakkatigut akissuteqarnissamut ator neqassallutik. Tamatuma saniatigut minutsit 15-it naatsorsuutaapput, inimit suleqatigiiffiusumiit inimut misilitsiffiusussamut nuunnermut atugassatut.

Imm. 4. Misilitsinnerit imatut ingerlanneqassapput:

1) Suliakkiussat atuartunut tunniunneqarnerisa kinguninnguatiqut suliassat atuffassissutigineqassapput.

2) Tamatuma kingorna atuartut suleqatigiinnut, misilitsinnissaq sioqqullugu katiterneqarsimasunut avissapput. Suleqatigiinni suliakkiussat naallugit atuarneqassapput, suleqatigiillu suliakkiussani ataasiakkaani imarisaasut, periarfissat piumasaqaatillu oqallisigissavaat. Allattoqarsinnaavoq, taakkulu tamatuma kingorna akissutip allanneqarnerani ator neqarsinnaallutik. Piffissaq piareersarfiusoq naappat nakkutilliisut atuartut allataat katersussavaat, tak. § 36, imm. 2.

3) Atuartut inimut ataasiakkaarlutik misilitsiffissaminnukkassapput.

4) Misilitsinnerup allattariarsornertaata aallartinnerani atuartut allataat tunniunneqassapput.

Misilitsinnerup allattariarsornertaa kapitali 5-imi malittarisassat malillugit ingerlanneqassaaq.

Imm. 5. Ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugu atuartup nalorninani nikerarluartumillu akissuteqarsinnaassusia misilinneqassaaq.

§ 70. Oqaluttariarsorluni misilitsinnermut pisassiissutigineqassapput allaaserisanik naapertuuttumik sapernassusilinnik tamatigoortumik katitikkat quppernerit nalinginnaasut 50-60-it. Allaaserisanut pisassiissutaasunut ilaassapput atuakkiat aamma allaaserisat sulianut aalajangersimasunut tunngasut. Aammattaaq nalunaaruteqariaatsit allat pisassiissutigineqassapput. Pisassiissutigineqartuni sammisassat nunanit tuluttut oqaasilinnit arlalinneersut ilaassapput.

Imm. 2. Suliassiissutini aallaavigineqassapput ilikkagassatut anguniakkat taakkunaniillu tamatigoortumik imaqassallutik. Misilitsinnermi suliassiissutit ataasiakkaat tassaassapput tuluit oqaasii atorlugit allatat aamma/imaluunniit oqaluinnarluni saqqummiussat, assilissanik taputartuussanik ilaqartinneqarsinnaasut. Suliassiissutit pisassiissutininut attuumassuteqassapput nunanilu tuluit oqaasiinik oqaluffiusuni kulturimut inuiaqatigiinnullu tungasunik takussutissiinissamik periarfissiillutik. Suliassiissutit atuartitsinnermi ator neqarsimassangillat. Misilitsinnermi suliassiissutini oqaatsit ator neqartut tassaassapput tuluit oqaasii.

Imm. 3. Misilitsinnermut ilaapput piareersar neq aamma saqqummiussineq. Tamanna atuartumit ataatsimit imaluunniit suleqatigiinnit amerlanerpaamik atuartunik 3-nik inuttaqartunik ingerlanneqassaaq. Kisimiilluni misilitsinnermi piareersarnermut minutsit 20-40-t saqqummiussinermullu minutsit 20-40-t ator neqassapput. Suleqatigiillu misilitsinnermi piareersarnermut minutsit 40-60-it saqqummiussinermullu minutsit 20-40-t ator neqassapput. Piffissaliussaq ilinniartitsisumit aamma atuartunit aalajangerneqassaaq.

Imm. 4. Atuartoq piareersarnermi nalaani allataqarsinnaavoq namminerlu allatani ordbogillu atorsinnaallugit. Allatat saqqummiussinermi nassarneqarsinnaapput.

Imm. 5. Misilitsinneq tuluttut ingerlanneqassaaq. Misilitsinnerup ingerlanerani atuartup imaluunniit suleqatigiit suliassiissutigineqartoq nassuiaateqarfigissavaat aamma nalilersuillutillu isummersussapput, tamannalu pillugu oqaloqatigiittoqarluni. Pingaartinneqassaaq atuartup nattaqqillisaangitsumik oqariartuuteqarsinnaanera.

Allamiut oqaasiisa pingajui

§ 71. Misilitsinneq oqaluttariarsorneruvoq ataasiakkaarlunilu ingerlanneqassalluni.

§ 72. Misilitsinnermut pisassiissutigineqassapput allaaserisanik naapertuuttumik sapernassusilinnik tamatigoortumik katitikkat quppernerit nalinginnaasut 30-40-t. Allaaserisanut pisassiissutaasunut ilaassapput atuakkiat aamma allaaserisat sulianut aalajangersimasunut tunngasut. Aammattaaq nalunaaruteqariaatsit allat pisassiissutigineqassapput.

Imm. 2. Suliassiissutini aallaavigineqassapput ilikkagassatut anguniakkat taakkunaniillu tamatigoortumik imaqassallutik. Misilitsinnermi suliassiissutit ataasiakkaat tassaassapput oqaatsit pineqartut atorlugit allatat aamma/imaluunniit oqaluinnarluni saqqummiussat, assilissanik taputartuussanik ilaqartinneqarsinnaasut. Suliassiissutit allatat quppernermik nalinginnaasumik $\frac{1}{2}$ -1-imik annertussuseqassapput, oqalunnikkut suliassiissut minutsinik 3-4-nik sivisussuseqassaaq. Suliassiissutit pisassiissutitut attuumassuteqassapput, atuartitsinnermilu atorineqarsimasuussanatik. Misilitsinnermi suliassiissutini oqaatsit pineqartut atorineqassapput.

Imm. 3. Misilitsinnermut ilaapput piareersarneq aamma saqqummiussineq. Piareersarnissamut minutsit 20-40-t piffissaliunneqassapput, saqqummiussinnermut karakteriliinermullu minutsit 20-t piffissaliunneqarlutik.

Imm. 4. Atuartoq piareersarnermi nalaani allataqarsinnaavoq namminerlu allatani ordbogillu atorsinnaallugit. Allatat saqqummiussinnermi nassarneqarsinnaapput.

Imm. 5. Misilitsinneq oqaatsit pineqartut atorlugit ingerlanneqassaaq. Misilitsinnerup ingerlanerani atuartup suliassiissut nassuiaateqarfignissavaa, tamannalu pillugu oqaloqatigiittoqassaaq. Pingaartinneqassaaq atuartup oqariartaatsit nalinginnaasut ulluinnarnilu oqaatsit atorlugit nalunaaruteqarsinnaanera.

Matematikki

§ 73. Misilitsinnerit allattariarsornerupput oqaluttariarsornerullutillu. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 74. Allattariarsorluni misilitsinnermut ilaapput kisitassanik eqqarsaatigisarialinnik suliassiissutit atuartitsissummi immikkoortunik tamanik kalluaasussat.

Imm. 2. Misilitsinnermi atuartup atortut akuerineqarsimasut tamaasa atorsinnaavai, taakkununga ilaallutik kisitsinnermi najoqqutassat tabelillu katersat akuerineqarsimasut, nammineq allataatit, atuakkat ujarlerfissat kiisalu lommeregneri. Suliassiissutini ataasiakkaani atortut immikkut ittut atorineqassappata, tamanna atuarfinnermi suliassiissutit nassiunnerini nalunaarutigineqassaaq.

Imm. 3. Suliassiissutit akissuteqarfignissaannut nalunaaquttap-akunneri 4-t atorineqassapput.

Imm. 4. Atuartup matematikkimi eqqarsaatigisariallit nalinginnaasut ammasullu ulluinnarni inuiaqatigiinnilu inuunermeersut pinngortitamullu tunngasut suliarisinnaasariaqarpai, matematikkimi ilusiliussanik atuisinnaalluni inernerillu nassaarisani atuartitsissutikkoortumik tunngavilersorsinnaasariaqarlugit.

§ 75. Oqaluttariarsorluni misilitsinnermut pisassiissutigineqassapput sammisat tamatigoortumik katitikkat atuartitsissummi immikkoortunik tamanik kalluaasut.

Imm. 2. Misilitsinnermi suliassiissutit tassaapput najoqqutassaaq, ilikkagassatut anguniakkani immikkoortunik arlalinnik imalik:

- 1) Kisitsilerineq aamma algebra.
- 2) Geometriilerineq.
- 3) Matematikkip atuuffi.
- 4) Eqqarsaatigisarialinnik suliaqarneq aamma attaveqatigiinneq.

Imm. 3. Misilitsinneq ingerlanneqassaaq klassi isumasioereerlugu ilinniartitsisup aalajangiinera naapertorlugu, periutsit makkua arlaat ataaseq atorlugu, tassami klassimi tamarmi misilitseriaaseq ataaseq atorneqassaaq:

Misilitseriaaseq A) Atuartoq minutsini 20-40-ni piareersassaaq, suliassiissut eqqarsaatigisarialinnik tigussaasunik isummanillu tunngaviusunik aallaaveqartoq tunngavigalugu. Atuartoq piareersarnermini allataqarsinnaavoq, saqqummiinermini nassarsinnaasaminik. Saqqummiinerup ingerlanerani atuartup suliassiissummik suliaqarsimanini nassuiassavaa. Saqqummiinermut karakteriliinermullu katillugit minutsit 20-t immikkoortinneqassapput.

Misilitseriaaseq B) Misilitsinnermi aallaaviussaaq suliassiissut eqqarsaatigisarialinnik tigussaasunik isummanillu tunngaviusunik aallaaveqartoq. Suliassiissutip atuartut periarfississavai misissuinerit, tulleriiarisumik aqqqissuuseriaatsit tunngavilersukkamillu inerniliinerit aqqutigalugit suleriaatsinik atuinissaannut aamma matematikkimut atortarneranullu tunngasunik paasinninnerminnik pisinnaasaqarnerminnullu takutitsinissaannut. Atuartoq tigussaasunik matematikkimik atuinerup isummallu tunngaviusut akornanni nikittaqattaarsinnaassaaq. Misilitsinneq kisimiilluni misilitsinneruvoq imaluunnit atuartut amerlanerpaamik 3-llutik misilitsinnaallutik. Misilitsinnerup ingerlanerani ilinniartitsisup censorillu atuartut ataasiakkaat oqaloqatigissavaat. Misilitsinneq karakteriliineq ilanngullugu nalunaaquttap-akunnerinik 2-nik sivisussuseqassaaq. Atuartut amerlanerpaamik 6-it ataatsikkut misilitsinnaapput.

Imm. 4. Misilitsinnermi ulluinnarni atuartitsinnermi atortut atorneqartartut tamarmik atorneqarsinnaapput. Inimi misilitsiffiusumi qarasaasiap atorneqarnissaanut periarfissaqassaaq.

Imm. 5. Atuartoq atuartitsissummi taaguutinik suleriaatsinillu tigussaasunik atuisinnaanerminek, periutsinik toqqaasinnaanerminek kiisalu matematikkimi sammisanik ilisimasaqarnerminik paasinnissimanerminillu misilinneqassaaq. Atuartup inerniliussat nassaarineqartut tunngavilersorsinnaasariaqarpai.

Pinngortitalerineq

§ 76. Misilitsinnerit allattariarsornerupput aamma tassaallutik oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerit. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 77. Pinngortitalerinnermi allattariarsorluni misilitsinnermut ilaassapput atuartitsissutini ukunannga minnerpaamik 2-nik sammisat: fysik/kemi, uumassuseqartulerineq aamma pinngortitamut tunngasunik nunalerutit. Misilitsinneq apeqqutinik akissuteqarnissamut arlalinnik periarfissalinnik imaqarsinnaavoq.

Imm. 2. Misilitsinnermi atuartup atortut naleqquttut tamaasa atorsinnaavai, taakkununga ilanngullugit pinngoqqaatit piginnaasaat allaavigalugit tulleriiarineq (det periodiske system), nammineerluni allattukkat, atuakkat ujarlerfissat aamma lommeregneri. Suliassiissutini ataasiakkaani atortussat immikkut ittut atorneqassappata, suliassat nassiunneqarnerini tamanna pillugu atuarfiit nalunaafigineqassapput.

Imm. 3. Suliassiissutik akissuteqarfiginissaannut nalunaaquttap-akunneri 2-t piffissaliunneqassapput.

Imm. 4. Atuartut atuartitsissutini ilikkagassatut anguniakkat iluanni atuartitsissutini taaguutit paasineqarneri atorneqarnerilu pillugit misilinneqassapput.

§ 78. Fysik/kemimi oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsitsinnermut sammisat tamatigoortumik katitikkat pisassiissutigineqassapput. Pisassiissutigineqartut fysikkip aamma kemiip akornanni assigiimmik agguataarneqassapput makkualu ilaatinneqassallutik:

- 1) Pinngortitalerinnermi suleriaatsit.
- 2) Atortussiat kaajalukaarneri, piginnaaneri pinngoqqaatillu piginnaasaat aallaavigalugit tulleriiarineq (det periodiske system).
- 3) Radioaktivitet.
- 4) Nukissaq, innaallagiq saviullu kajungerisaa.
- 5) Ulloriarsiorneq.

Imm. 2. Atuartut laboratoriami suliassap naammassinnaanut nalunaaquttap-akunnerinik 2-nik piffissalernerneqassapput. Suliassaq ima atitutigisumik oqaasertaligaassaaq imm.1-imi pineqartut arlallit ilaatinneqarlutik. Misilitsinnermut piffissaliussamut ilaapput atortut ikussorneri, torersaaneq aamma karakteriliineq.

Imm. 3. Suliaq atuartup kisimiilluni suliarisinnaavaa imaluunniit atuartut amerlanerpaamik 3-llutik suliarisinnaallugu. Misilitsinnerup ingerlanerani ilinniartitsisup censorillu atuartut ataasiakkaat oqaloqatigissavaat. Atuartut amerlanerpaamik 6-it ataatsikkut misilitsissinnaapput.

Imm. 4. Misilitsinnermi atuartup ulluinnarni atuartitsinnermi atortut atorneqartartut tamaasa atorsinnaavai. Inimi misilitsiffiusumi qarasaasiap atorneqarnissaanut periarfissaqassaaq.

Imm. 5. Atuartup atuartitsissummik ilisimasaqassusia paasinninneralu kiisalu fysikkimi imaluunniit kemiimi misileraanernik aaqqissuussinnaanera inerniliisinnaneralu misilinneqassaaq. Atuartitsissummi itisiliisinnaaneq aamma ataqatigiiffiusunik annertunerusunik paasinnissinnaaneq pingaartinneqassapput.

§ 79. Uumassuseqartulerinnermi aamma pinngortitamut tunngasunik nunalerutini oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnermut sammisat tamatigoortumik katitikkat pisassiissutigineqassapput, atuartitsissutip pissutsinut pinngortitamut, inuiaqatigiinnut kulturimullu tunngasunut atorsinnaaneranik takutitsisut.

- 1) Uumassuseqartulerinnermi sammisanut ilaassapput:
  - a) Inuup timaata sananeqaataasa atuunneri.
  - b) Uumasut naasullu.
  - c) Uumassuseqartulerineq aamma teknologii.
- 2) Pinngortitamut tunngatillugu nunalerutini sammisanut ilaassapput:
  - a) Nunarsuup ineriartornerata oqaluttuassartaa.
  - b) Kalaallit Nunaata sananeqaataa ilusaalu.
  - c) Aatsitassat.
  - d) Silaannaap pissusia.

Imm. 2. Misilitsinneq ilinniartitsisup klassi isumasiorsinnarlugu aalajangiineratigut periutsit uku arlaat atorlugu ingerlanneqassaaq, misilitseriaaserlu taanna klassimi tamarmi atorneqassaaq.

Misilitseriaaseq A) Atuartup suliassiissut apeqqutinik tigussaasunik isummanillu tunngaviusunik tunngavilik minutsini 20-40-ni piareersassavaa. Piareersarnermini atuartoq nammineerluni allattugaqarsinnaavoq saqqummiinnermi nassarsinnaasaminik. Saqqummiinnermi atuartup suliassiissummik suliaqarsimanini nassuiassavaa. Saqqummiinnermut karakteriliinermullu katillugit minutsit 20-t immikkoortinneqassapput.

Misilitseriaaseq B) Misilitsinnermut aallaaviussaaq suliassiissut apeqqutinik tigussaasunik isummannillu

tunngaviusunik tunngaveqartoq. Suliassiissutip atuartut periarfississavai atuartitsissummut atorneranullu tunngatillugu paasinninnissimanerminnik pisinnaasaqarnerminnillu takutitsinissaannut. Misilitsinneq kisimiilluni misilitsinnerusinnaavoq imaluunniit suleqatigiittut annerpaamik atuartunik 3-nik inuttaqartinneqarluni misilitsinnerusinnaalluni. Misilitsinnerup ingerlanerani ilinniartitsisup censorillu atuartut ataasiakkaat oqaloqatigissavaat. Misilitsinneq – karakteriliineq ilanngullugu – akunnernik 2-nik sivisussuseqarpoq. Annerpaamik atuartut 6-it ataatsikkut misilitsissinnaapput.

Imm. 3. Misilitsinnermi ulluinnarni atuartitsinnermi atortut atorneqartartut tamarmik atorneqarsinnaapput. Inimi misilitsiffiusumi qarasaasiap atorneqarnissaanut periarfissaqassaaq.

Imm. 4. Atuartoq atuartitsissummi taaguutsinik suleriaatsillu tigussaasumik atuisinnaanerminek, periutsinik toqqaasinnaanerminek kiisalu atuartitsissummi sammisanik ilisimasaqarnerminik paasinnissimanerminnillu misilinneqassaaq. Atuartitsissummi itisiliisinnaaneq ataqatigiiffinnillu annertunerusunik paasinnissinnaaneq pingaartinneqassapput.

Inuiaqatigiilerineq

§ 80. Misilitsinnerit allattariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerupput. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 81. Allattariarsorluni misilitsinnerup atuartitsissummi immikkoortut tamaasa kalluassavai taakkualu tamatigoortumik imarissallugit.

Imm. 2. Misilitsinnermut ilaapput suliassiissutit, suliassanik itisilerinerunerusunik eqqarsaatigisarialinnillu imaqarlutillu naatsunik piviusunut sammisunik imaqartut, akissuteqarnissamut arlalinnik periarfissiisunik apeqqutitaqarsinnaasut.

Imm. 3. Suliassiissutit itisileriffiusut, eqqarsaatigisariallit suliarineranni atuartup atuakkat ujarlerfissat, nammineq allattukkat ordbogillu atorsinnaavai.

Imm. 4. Suliassap akissuteqarfiginissaanut nalunaaquttap-akunneri 2-t atorneqassapput.

Imm. 5. Atuartup ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugu nalorninani allanngorartumillu akissuteqarsinnaanera misilinneqassaaq. Atuartup nammineq isumaliutigisaminut atuartitsissut atorlugu tunngavilersuisinnaanera pingaartinneqassaaq, tassunga ilaalluni atuartitsissummi nassuiaatinut ilusiliunneqartartunik atuneq.

§ 82. Inuiaqatigiilerinnermi oqaluttariarsorluni misilitsinnermut sammisat tamatigoortumik katitikkat qupperneerit 30-40-t suliassiissutigineqassapput, atuartitsissutip immikkoortuinik tamanik imaqartut.

Imm. 2. Misilitsinnermi suliassiissutit tassaassapput allataq, sammisassaq tigussaasoq imaluunniit allatut nalunaaruteqariaatsimut assersuut alla. Pisassiissutigineqartunut attuumassuteqassapput, atuartitsinnermilu atorneqarsimasuussanatik. Misilitsinnermi suliassiissut tassaappat sammisaaq tigussaasoq imaluunniit allatut nalunaaruteqariaatsimut assersuut, qupperneermik ½-1-imik allatamik ilaqartinneqassaaq.

Imm. 3. Misilitsinnermut ilaapput piareersarneq saqqummiussinerlu. Kisimiilluni imaluunniit annerpaamik pingasuulluni suleqatigiinnikkut ingerlanneqarsinnaavoq. Kisimiilluni misilitsinnissamut atuartoq minutsini 20-40-ni suliassiissummik piareersassaaq minutsinilu 20-40-ni saqqummiilluni. Suleqatigiilluni misilitsinnerup minutsit 40-60-it piareersarfussapput minutsillu 20-40-t saqqummiinnermut atorneqarlutik. Piffissaliunneqartussaq ilinniartitsisumit atuartunillu aalajangiunneqassaaq.

Imm. 4. Atuartoq piareersarnermini allattuisinnaavoq atuakkallu ujarlerfissat naapertuuttut, nammineq allattukkani ordbogillu atorsinnaallugit.

Imm. 5. Atuartup suliassiissutit pillugit nassuiaasinnaassusia, imarisaasunik ilisimariikkaminut sanilliussisinnaassusia, naliliisinnaassusia, paasiniaaqqissaarsinnaanera najoqqutanillu atuisinnaassusia kiisalu nammineq sammineqartut pillugit ilisimasaminik pissuseqarfiginninnerminillu saqqummiillunilu atuisinnaassusia misilinneqassaaq.

Upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu

§ 83. Misilitsinnerit allattariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni misilitsinnerupput. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 84. Allattariarsorluni misilitsinnerup atuartitsissummi immikkoortut tamaasa kalluassavai taakkualu tamatigoortumik imarissallugit.

Imm. 2. Misilitsinnermut ilaapput suliassiissutit, suliassanik itisilerinerunerusunik eqqarsaatigi-sarialinnillu imaqarlutillu naatsunik piviusunut sammisunik imaqartut, akissuteqarnissamut arlalinnik periarfissiissunik apeqqutitaqarsinnaasut.

Imm. 3. Suliassiissutit itisileriffiusut, eqqarsaatigisariallit suliarineranni atuartup atuakkat ujarlerfissat, nammineq allattukkat ordbogillu atorsinnaavai.

Imm. 4. Suliassap akissuteqarfiginissaanut nalunaaquttap-akunneri 2-t atorneqassapput.

Imm. 5. Atuartup ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugu nalorninani allanngorartumillu akissuteqarsinnaanera misilinneqassaaq. Atuartup nammineq isumaliutigisaminut atuartitsissut atorlugu tunngavilersuisinnaanera pingaartinneqassaaq, tassunga ilaalluni atuartitsissummi nassuiaatinut ilusiliunneqartartunik atuneq.

§ 85. Upperisalerinnermi isumalioqqissaarnermilu oqaluttariarsorluni misilitsinnermut sammisat tamatigoortumik katitikkat quppernerit 30-40-t suliassiissutigineqassapput, atuartitsissutip immikkoortuinik tamanik imaqartut.

Imm. 2. Misilitsinnermi suliassiissutit tassaassapput allataq, sammisassaq tigussaasoq imaluunniit allatut nalunaaruteqariaatsimut assersuut alla. Pisassiissutigineqartunut attuumassuteqassapput, atuartitsinnermilu atorneqarsimasuussanatik. Misilitsinnermi suliassiissut tassaappat sammisat tigussaasoq imaluunniit allatut nalunaaruteqariaatsimut assersuut, quppernermik ½-1-imik allatamik ilaqartinneqassaaq.

Imm. 3. Misilitsinnermut ilaapput piareersarneq saqqummiussinerlu. Kisimiilluni imaluunniit annerpaamik 3-lluni suleqatigiinnikkut ingerlanneqarsinnaavoq. Kisimiilluni misilitsinnissamut atuartoq minutsini 20-40-ni suliassiissummik piareersassaaq minutsinilu 20-40-ni saqqummiilluni. Suleqatigiilluni misilitsinnerup minutsit 40-60-it piareersarfussapput minutsillu 20-40-t saqqummiinnermut atorneqarlutik. Piffissaliunneqartussaq ilinniartitsisumit atuartunillu aalajangiunneqassaaq.

Imm. 4. Atuartoq piareersarnermini allattuisinnaavoq atuakkallu ujarlerfissat naapertuuttut, nammineq allattukkani ordbogillu atorsinnaallugit.

Imm. 5. Atuartup suliassiissutit pillugit nassuiaasinnaassusia, imarisaasunik ilisimariikkaminut sanilliussisinnaassusia, naliliisinnaassusia, paasiniaaqqissaarsinnaanera najoqqutanillu atuisinnaassusia kiisalu nammineq sammineqartut pillugit ilisimasaminik pissuseqarfiginninnerminillu saqqummiillunilu atuisinnaassusia misilinneqassaaq.

Sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat

§ 86. Atuartitsissutini ukunani misilitsittoqarsinnaavoq: assassorneq ilusilersuinerlu, eqqumiitsuliorneq illussanillu titartaaneq, timersorneq silamiinnerlu kiisalu nipilersorneq, erinarsorneq, timip aalatinnera isiginnaartitsinerlu. Misilitsinnerit oqaluttariarsorluni/suliaqarluni misilitsinnerupput.

Imm. 2. Misilitsinnermut ilaapput piareersarneq aamma saqqummiussineq. Misilitsinnerit atuartut ataasiakkaarlugit suleqatigiikkaarlugilluunniit ingerlanneqarsinnaapput. Kisimiilluni misilitsinnermi piareersarnissamut minutsit 20-40-t saqqummiussinnermullu minutsit 20-40-t piffissaliunneqassapput. Suleqatigiilluni misilitsinnermi piareersarnissamut minutsit 40-80-it saqqummiussinnermullu minutsit 40-80-it piffissaliunneqassapput. Piffissaliusaaq ilinniartitsisumit atuartunillu aalajangerneqassaaq.

Imm. 3. Misilitsinnerup imaa, ingerlanneqarnera naliliinerlu pillugit malittarisassanik kommunalbestyrelsi aalajangersaassaaq. Tamanna pillugu Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik ilitersuusiussaaq.

Imm. 4. Kommunalbestyrelsi imm. 3 naapertorlugu malittarisassaliorsimangippat, ilikkagassatut pilersaarummi ilitersuutaasumi ilikkagassatut anguniagassat aamma Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup misilitsinnernut ilitersuutaat atuuttuussapput.

Kapitali 10

Immikkut akuersinerit aamma misileraanerit

§ 87. Immikkut illuinnartunik pisoqartillugu Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik nalunaarummi matumani aalajangersakkat sanioqqunneqarnissaat pillugu immikkut akuersissuteqarsinnaavoq. Immikkut akuersinnernut ilaasinnaangillat, pissutsit atuartup inatsisitigut inissisimanageranik ajornerulersitsisut.

§ 88. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup misilitseriaatsinik allanik misiligaanissaaq akuersissutigisinnaavaa, taakkununga ilaalluni naalisarlugu imaqarnerisuineq tunngavigalugu misilitsinnerit.

Imm. 2. Misiligaanissaaq pillugu qinnuteqaat perorsaanikkut ineriartortitsilluni misileraallunilu suliaqarnermik tunngavilersorneqarsimassaaq. Misiligaanerup siunertaa, imaa, piffissaaq sumiiffillu qinnuteqaammii allaaserineqassaaq. Qinnuteqarfissaaq kingulleq tassaavoq 1. december.

Imm. 3. Misiligaanerup inernerit Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmuut tunaartarisassat naalakkersuisoqarfiup aalajangersagai naapertorlugit nassiunneqassapput.

Kapitali 11

Aalajangersakkat allat

Misilitsinneq pillugu allattuiffit

§ 89. 9. aamma 10. klassimi atuartut ataasiakkaat misilitsinnermi karakterinik allattuiffissanik pilersitsisoqassaaq. Misilitsinneq pillugu allattuiffik atuartup atuarsimanageranut uppersaataip uppersaanerillu suliarinissaannut tunngaviuvoq.

Imm. 2. Naliliineq naammassippat karakterit misilitsinneq pillugu allattuiffimmuut allanneqassapput.

Imm. 3. Atuartoq misilitsinnermi peqataasimangippat misilitsinneq pillugu allattuiffimmi karakterip allaffissaata nalaani imatut allattoqassaaq:

1) * - isumaqartoq peqataangilaq, atuartoq atuartitsissummik misilitsinnissamut peqataanginnissaminik akuerineqarsimappat.

2) ** - isumaqartoq napparsimavoq, atuartoq napparsimaneq pissutigalugu misilitsinnermi peqataasimangippat, tak. § 15, imm. 1.

3) *** - isumaqartoq alla, atuartoq napparsimanerunngitsumik allamilli pissuteqarluni misilitsinnermi peqataasimangippat, tak. § 15, imm. 1.

4) **** - isumaqartoq takkutinngitsoorpoq, atuartoq misilitsinnermut takkutinngitsoorsimappat atuarfillu tamanna pillugu ilisimatissimangippagu, tak. § 15, imm. 1.

5) ***** - isumaqartoq qimagutsitaavoq, atuartoq misilitsinnermit qimagutsitaasimappat/anisi-taasimappat.

Imm. 4. Nalunaarutit aamma angusimasanut karakterit ulloq misilitsiffusoq siulleq sioqqutitsiarlugu misilitsinneq pillugu allattuiffimmut allanneqassapput.

Imm. 5. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfup misilitsinneq pillugu allattuiffit akuerissavai taakkualu toqqortarineqarnissaat pillugu malittarisassanik aalajangersaalluni.

§ 90. Angusimasanut karakterit, nalunaarutit aamma atuarsimanermut uppersaasatit assilineri atuartup anineraniit ukiuni 5-ini atuarfiup toqqortarissavai.

Nalunaarutiginninnerit nakkutilliinerlu

§ 91. Misilitsinnerit ingerlaneri angusallu pillugit atuarfiup pisortaa Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut kingusinnerpaamik 1. juli nalunaaruteqassaaq.

§ 92. Misilitsinnerit ingerlanneqarnerinik Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik qullersaalluni nakkutilliisuvoq. Pissusissaanngitsumik iliornerit nalornissutillu ingerlaannartumik naalakkersuisoqarfimmut apuunneqassapput.

Atuarsimanermut uppersaasat atsiornerlu

§ 93. Atuarfik atuartunut 9. klassip kingorna, 10. klassip ingerlanerani aamma 10. klassip kingorna atuarfimmit anisunut atuarsimanermut uppersaasiussaaq.

Imm. 2. Atuarsimanermut uppersaasat paasissutissanik makkuninnga imaqqassaaq:

- 1) Atuartup atii tamaasa aamma inuttut normua.
- 2) Atuarfiup aqqa atuartullu klassia.
- 3) Atuarfimmit aninerup ullua.
- 4) Atuartitsissutini suni atuartinneqarsimansoq.
- 5) Atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni tamani atuartoq pillugu nalunaarut angusimasanullu karakterii kingullit.
- 6) Kapitali 7-9-mi misilitsinnerni peqataaffigisani karakterit.
- 7) Atuartup nammineq naliliinera, tak. § 4.
- 8) Allakkatigut oqaaseqaatit ilassutaajunnartut.

Imm. 3. Atuartut 9. klassip kingorna aamma 10. klassip ingerlanerani atuarfimmit anisut § 2, imm. 2-mi allaaserineqartutut nalunaarummik angusimasanullu karakterinik tunineqassapput.

Imm. 4. Atuartoq atuarfinni arlalinni misilitsissimappat atuarsimanermut uppersaasat atuarfimmit atuartup qaninnerpaamik attavigisimasaanit suliarineqassaaq. Misilitsinnerit, atuarfimmi atuarsimanermut uppersaasiortumik allaanermi ingerlanneqarsimasut, atuarsimanermut uppersaasammi x-imik nalunaaqutserneqassapput, atuarsimanermullu uppersaasammi nassuiarneqassaaq, misilitsinneq pineqartoq atuarfimmi sumi ingerlanneqarsimansoq.

Imm. 5. Atuarsimanermut uppersaasat atuarfiup pisortaanit atsiorneqassaaq.

Imm. 6. Atuarsimanermut uppersaaitit immersugassiani Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmit akuerineqarsimasuni suliarineqassapput.

Kapitali 12

Naammagittaalliuutit

§ 94. Misilitsinnissamut pisassiissutit, misilitsinnerit ingerlanneqarneri aamma karakterit pillugit naammagittaalliuutit atuartumit taassumalu angajoqqaavinit imaluunniit atuartumut angajoqqaarsiaasutut akuerineqartunit saqqummiunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Naammagittaalliuutit allakkatiguussaaq tunngavilersorneqarsimassallunilu atuarfullu pisortaanut tunniunneqassalluni.

Imm. 3. Naammagittaalliuutit tunniunneqarnissaanut piffissaliussaq tassaavoq ullormiit karakterip tunniunneqarneraniit imaluunniit misilitsinnerup ingerlanneqarneraniit sapaatip-akunneri 4-t.

Imm. 4. Allattariarsorluni misilitsinnerni karakterit pillugit naammagittaalliuuteqartoqartillugu, naammagittaalliuuteqartoq akissutimi assilinqarneranik pissarsinissamut pisinnaatitaavoq.

Imm. 5. Censori aamma ilinniartitsisoq tamarmik immikkut atuarfiup pisortaanut oqaaseqaateqassapput, taassumalu oqaaseqaatit ilanngussallu pisariaqartut nammineq oqaaseqaamminik ilaqartillugit Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut nassiutissavai, taannalu aalajangiissaaq.

§ 95. Aalajangiinerit allat pillugit naammagittaalliuutit Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut nassiunneqassapput.

Imm. 2. Naammagittaalliuutit allakkatiguussaaq tunngavilersorneqarsimassallunilu.

Naammagittaalliuuteqarnissamut piffissaliussaq tassaavoq ullormit aalajangerup nalunaarutigineraniit sapaatip-akunneri 4-t.

Kapitali 13

Atortuulersinneranut aalajangersakkat

§ 96. Nalunaarut 1. august 2009-imi atortuulissaaq.

Imm. 2. Peqatigisaanik meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 12, 27. juni 2007-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

Namminersornerullutik Oqartussat, ulloq 9. januar 2009

Tommy Marø

/

Lise Lennert Olsen

Namminersorlutik Oqartussat

Imaneq 4

3900 Nuuk

E-mail: nsninatsit@nanoq.gl

Linkit iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaanni inatsisinut nalunaarutit

Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut toqqorsiviat

Naalakkersuisut